

Lasse Hautala kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä 4H-toimintaan (600 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomalainen kansalaisyhteiskunta kansalaisjärjestöineen on voimavara, jota ilman julkisen sektorin on vaikea onnistua hyvinvointiyhteiskunnan turvaamisessa ja hyvän tulevaisuuden rakentamisessa. Järjestöt tavoittavat suomalaisia tavalla, johon julkinen sektori ei kykene. Ne kanavoivat vapaaehtoistoimintaa ja tuottavat hyvinvointia, sosiaalista yhtenäisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta tukevia palveluita. Julkiseen talouteen kohdistuvien säästöjen myötä kansalaistoiminnan merkitys tässä työssä korostuu.

4H-järjestöt tekevät arvokasta työtä lasten ja nuorten kasvatuksen, nuorisotyön ja työelämävalmennuksen eteen. Ikääntyvässä Suomessa on tärkeää, että lapsista ja nuorista kasvaa aktiivisia, työteliäitä ja yritteliäitä aikuisia. Vastuunkantoon ja oma-aloitteisuuteen oppiminen ovat tärkeitä tavoitteita niin nuorelle itselleen kuin yhteiskunnalle kokonaisuutena. Syrjäytyminen ja toimettomuus ovat nykypäivän suurimpia uhkia nuorelle polvelle ja sitä kautta yhteiskunnan tulevaisuudelle. Joitakin vuosia sitten on arvioitu, että syrjäytyneen nuoren kustannukset yhteiskunnalle ovat yli miljoona euroa. Nykyään kustannus lienee huomattavasti suurempi puhumattakaan siitä inhimillisestä kärsimyksestä, minkä syrjäytyminen aiheuttaa yksilölle. Tämän tapahtumista 4H estää kymmenillä tarjoamillaan toimintamuodoilla.

4H-harrastus tukee lapsen ja nuoren kasvua aktiiviseksi, suvaitsevaksi, vastuulliseksi ja yritteliääksi. Lapsen ja nuoren kehitysvaiheet huomioon ottavassa toiminnassa opitaan itse tekemällä. Noin 2 700 4H-kerhossa ympäri Suomea omaksutaan elämänhallintaa tukevia käytännön tietoja ja taitoja yhteensä 3 600 koulutetun ohjaajan tuella. Erilaiset kurssit ja valmennukset syventävät nuoren osaamista. Kerhojen, kurssien ja muun monipuolisen toiminnan myötä myös suuri joukko vapaaehtoisia, kerhonohjaajia ja muita toimintaa järjestäviä sitoutuu nuorten kasvatustyöhön.

4H-järjestö on koko 90-vuotisen olemassaolonsa ajan kasvattanut nuoria ja tarjonnut mahdollisuuksia työelämään tutustumiseen ja siihen kiinni pääsemiseen sekä maaseudulla että kaupungeissa. Järjestöllä on valmiit rakenteet ja tarvittava osaaminen nuorten työllistämiseen, työelämätaitojen kouluttamiseen sekä mahdollisuus huolehtia erityisesti haja-asutusalueen nuorista.

Järjestön kehittämän työelämään valmentavan Ajokortti työelämään -kurssin suoritti yli 4 000 nuorta. 4H on mukana myös Vastuullinen kesäduuni -kampanjassa. Nuori voi perustaa 4H-yhdistyksensä ja henkilökohtaisen yritys ohjaajansa tuella oman 4H-yrityksen, joiden määrä on kasva-

Talousarvioaloite TAA 128/2018 vp

nut vahvasti. Vuonna 2017 niitä oli jo 960 kappaletta ja 4H-yrittäjänä toimi 1 360 nuorta. Vuonna 2017 4H-yritysten yhteenlaskettu liikevaihto nousi ensimmäistä kertaa yli miljoonaan euroon.

Ympäristökasvatus on keskeinen osa vastuullisuuteen kannustavaa 4H-toimintaa. Vuonna 2017 4H-toimijat istuttivat 100-vuotiaan Suomen kunniaksi 47 4H-metsikköä. Nuoret myivät vuoden aikana myös 3 000 Tulevaisuuden kuusi -pakettia eri puolella Suomea. Myyntitulot lahjoitettiin Suomen kulttuurirahaston alaisuuteen perustettuun metsä- ja ympäristökasvatusta tukevaan rahastoon. Vuosittaisen lannoitesäkkien keräyskampanjan ja muiden muovijätteen keräytempaus-ten avulla kerättiin vuonna 2017 kaikkiaan 677 000 kiloa muovia kierrätykseen.

4H-nuorisotyön reaalista valtionapua on leikattu parissa vuosikymmenessä puoleen. Vuoden 2019 talousarvioesityksessä hallitus esittää 4H-nuorisotyön valtionavun leikkaamista 600 000 eurolla, eli 15,4 prosenttia. Valtionavun osuus 4H-toiminnan kokonaisrahoituksesta on noin 38 prosenttia. Järjestö on siis pystynyt julkisen tuen avulla keräämään rahoitusta myös muualta. Suuri osa toiminnasta perustuu vapaaehtoistyöhön. Näiden vuoksi määrärahan supistaminen heikentäisi olennaisesti yhteiskunnallisesti tärkeää 4H-toimintaa, kun otetaan huomioon sen kertaantuvat vaikutukset koko järjestön toiminnassa. 4H-nuorisotyö vastaa erinomaisella tavalla yhteiskunnan ajankohtaisiin haasteisiin. Varsin vähäisellä julkisella siemenrahalla saadaan aikaiseksi mittava määrä vapaaehtoistyötä sekä korvaamattoman tärkeää toimintaa nuorisotyön ja kasvatuk-sen puolesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 600 000 euroa momentille 30.10.55 4H-toiminnan valtionapuun.

Helsingissä 28.9.2018

Lasse Hautala kesk
Eero Suutari kok
Timo V. Korhonen kesk
Arto Pirttilahti kesk
Marisanna Jarva kesk
Anne Kalmari kesk
Antti Rantakangas kesk
Ilmari Nurminen sd
Katri Kulmuni kesk
Johanna Ojala-Niemelä sd